

Estoc empresarial de Catalunya (3)

Nombre per sectors d'activitat i evolució en temps de crisi

Departament d'Economia i Empresa, Desembre 2012

1 Introducció

Aquest és el tercer dels tres informes PIMEC que tracten sobre l'estoc d'empreses existents a Catalunya, realitzat amb l'objecte d'identificar l'estructura empresarial del país. En aquest cas se centra l'atenció en les empreses existents en funció del sector econòmic i en com han evolucionat en un període de crisi (2008-2012). Els altres dos informes sobre el mateix tema tracten el nombre d'empreses i la seva condició jurídica¹ i la dimensió de les empreses², en ambdós casos considerant l'estoc a 2012 i l'evolució des de 2008.

La font bàsica que s'ha utilitzat és el DIRCE, *Directorio Central de Empresas*, publicat per l'INE, *Instituto Nacional de Estadística*, que proporciona, any rere any, amb sèries disponibles des de 1999, informació notablement detallada del nombre d'unitats empresarials per comunitat autònoma, forma jurídica i sector d'activitat al qual pertanyen (llevat del primari). Aquest fet permet comparar les dades obtingudes per Catalunya amb les del marc de referència del conjunt de l'Estat espanyol.³

Concretament en aquest informe ens centrem en l'anàlisi de les unitats empresarials segons el seu sector d'activitat. La informació continguda en el document s'estructura a partir del valor obtingut per Catalunya, el corresponent per al conjunt d'Espanya i el pes que representa la dada Catalunya sobre el conjunt de d'estat. Els valors corresponen a l'1 de gener de cada any.

Adicionalment a la font d'informació DIRCE, s'ha considerat oportú incloure en aquest document una altra font, el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, que publica estadístiques sobre empreses, elaborades a partir dels seus comptes de cotització i agrupades pel seu NIF. Considera com a empresa tota persona (física o jurídica), independent de la titularitat (pública o privada) que tingui persones treballant-hi registrades a la Seguretat Social. Les dades corresponents al Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social queden recollides en l'annex d'aquest informe.

¹ *Informes Pimec 10/2012.*

² *Informes Pimec 11/2012.*

³ Per més detalls veure la introducció del document *Informes Pimec 10/2012.*

2 Empreses i evolució per sectors d'activitat

D'acord amb el DIRCE, les 592.192 empreses existents a Catalunya són majoritàriament empreses de serveis, concretament 466.905 (el 78,8%). El segon sector amb nombre d'empreses és la construcció (85.047 empreses) i el tercer la indústria, que en té 40.240, és a dir el 6,8% del total.

L'evolució del nombre d'empreses per sectors d'activitat mostra que entre 2008 i 2012 mentre al sector de la construcció i al sector industrial el nombre d'unitats empresarials disminueix de forma significativa (-27,2% i -17,0%, respectivament) en el sector serveis creixen (1,3%). En valors absoluts s'enregistra una davallada de 31.818 empreses de la construcció i 8.223 d'industrials, mentre que les de serveis augmenten en 6.213. Amb tot, cal tenir present que mentre entre 2008 i 2011 les unitats empresarials de serveis augmentaven, en el 2012 experimenten una caiguda de més de 3.000 empreses respecte a l'any 2011.

L'evolució al conjunt de l'Estat espanyol del nombre d'empreses mostra sectorialment una tendència similar, però menys accentuada pel que fa a la reducció d'empreses de la construcció (-25,7%) i d'industrials (-12,8%), i contrària pel que fa a les empreses de serveis (caiguda del -1,23% del nombre d'unitats empresarials, enfront de l'augment a Catalunya). En xifres absolutes s'han perdut 31.459 empreses industrials, 159.694 empreses de construcció i 31.469 empreses de serveis a Espanya (taula 1 i gràfic 1).

Taula 1. Empreses per sectors d'activitat. 2008-2012

Nombre d'empreses, taxa de variació i pes

	2008	2009	2010	2011	2012	(1)Taxa acumulativa	Canvi	Var % 08-12
Catalunya	626.020	619.624	609.670	601.801	592.192	-1,38%	-33.828	-5,40%
Indústria	48.463	47.580	43.799	41.641	40.240	-4,54%	-8.223	-16,97%
Construcció	116.865	105.280	95.880	89.975	85.047	-7,64%	-31.818	-27,23%
Serveis	460.692	466.764	469.991	470.185	466.905	0,34%	6.213	1,35%
Espanya	3.422.239	3.355.830	3.291.263	3.250.576	3.199.617	-1,67%	-222.622	-6,51%
Indústria	246.451	245.194	230.301	220.935	214.992	-3,36%	-31.459	-12,76%
Construcció	622.096	557.110	510.243	487.224	462.402	-7,15%	-159.694	-25,67%
Serveis	2.553.692	2.553.526	2.550.719	2.542.417	2.522.223	-0,31%	-31.469	-1,23%
Pes Catalunya / Espanya	18,29	18,46	18,52	18,51	18,51	0,29%	0,22	
Indústria	19,66	19,41	19,02	18,85	18,72	-1,23%	-0,95	
Construcció	18,79	18,90	18,79	18,47	18,39	-0,53%	-0,39	
Serveis	18,04	18,28	18,43	18,49	18,51	0,65%	0,47	

(1) Taxa acumulativa 2008-2012.

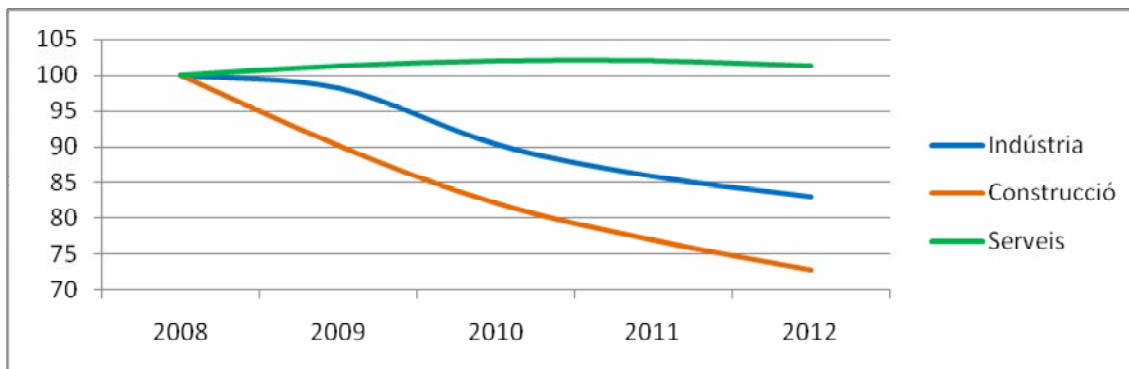
Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

Con a conseqüència d'aquestes evolucions el pes de les empreses industrials catalanes sobre el total d'espanyoles se situa en 18,7% el 2012 (el 2008 era del 19,7%), el de les empreses de la construcció representa el 18,4% (el 2008 era del

18,8%) i el de les empreses de serveis, l'únic que augmenta de pes, se situa en el 18,5% (el 2008 era del 18,0%).

Gràfic 1. Evolució del nombre d'empreses a Catalunya per sector d'activitat. Índex 2008=100

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE

En relació a la dinàmica sobre l'estructura empresarial per sectors, l'evolució ha estat similar tant a Catalunya com a Espanya: La construcció perd pes, la indústria també, però amb menys intensitat, i els serveis en guanyen. Amb tot, destaca que les diferències en l'estructura sectorial a Catalunya i Espanya s'han reduït el 2012 en relació a 2008, i ara aquesta estructura és pràcticament igual (gràfic 2).⁴

Estructura de les empreses per sectors d'activitat. 2008-2012

Pes sobre el total del nombre d'empreses i canvi i diferència en punts percentuals.

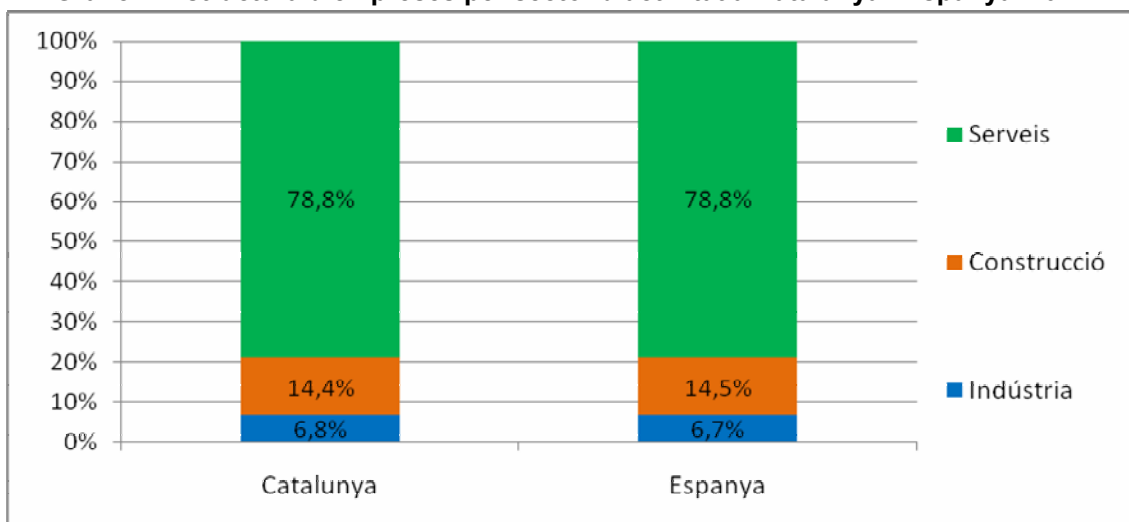
	2008	2009	2010	2011	2012	Canvi 08-12
Catalunya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Indústria	7,74	7,68	7,18	6,92	6,80	-0,95
Construcció	18,67	16,99	15,73	14,95	14,36	-4,31
Serveis	73,59	75,33	77,09	78,13	78,84	5,25
Espanya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Indústria	7,20	7,31	7,00	6,80	6,72	-0,48
Construcció	18,18	16,60	15,50	14,99	14,45	-3,73
Serveis	74,62	76,09	77,50	78,21	78,83	4,21
Diferències Catalunya - Espanya	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Indústria	0,54	0,37	0,19	0,12	0,08	
Construcció	0,49	0,39	0,22	-0,04	-0,09	
Serveis	-1,03	-0,76	-0,41	-0,08	0,01	

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

⁴ Cal tenir present que el DIRCE no comptabilitza les empreses del sector primari. Aquest és un element que pot fer més homogènia l'estructura sectorial de les empreses al buscar les diferències entre Catalunya i Espanya.

Gràfic 2. Estructura d'empreses per sector d'activitat a Catalunya i Espanya. 2012

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

2.1 Sector industrial

La dinàmica del nombre d'unitats empresarials en relació als subsectors industrials presenta evolucions contraposades tant a Catalunya com a Espanya, destacant els punts següents taula 2 i gràfic 3):

- Una reducció accelerada entre 2008 i 2012 del nombre d'empreses manufactureres tant a Catalunya com a Espanya (-19,0% i -16,8%, respectivament).
- Una disminució en el mateix període però menys accelerada que l'anterior en el nombre d'indústries extractives tant a Catalunya com a Espanya (-8,7% i -10,0%, respectivament).
- Un augment de més del 70% del nombre d'empreses de subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat (79,0% a Catalunya i 73,1% a Espanya).
- La indústria manufacturera catalana representa en el 2012 el 19,7% de l'espanyola, tot i que amb la crisi ha anat perdent pes progressivament (20,3% el 2008).
- Destaca el baix pes de les empreses catalanes sobre les espanyoles en els sectors de les indústries extractives (9,0%), de les de subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat (9,6%) i, en menor mesura, de les de subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació (13,5%).

Taula 2. Empreses industrials per subsectors d'activitat. 2008-2012

Nombre d'empreses industrials, taxa de variació i pes

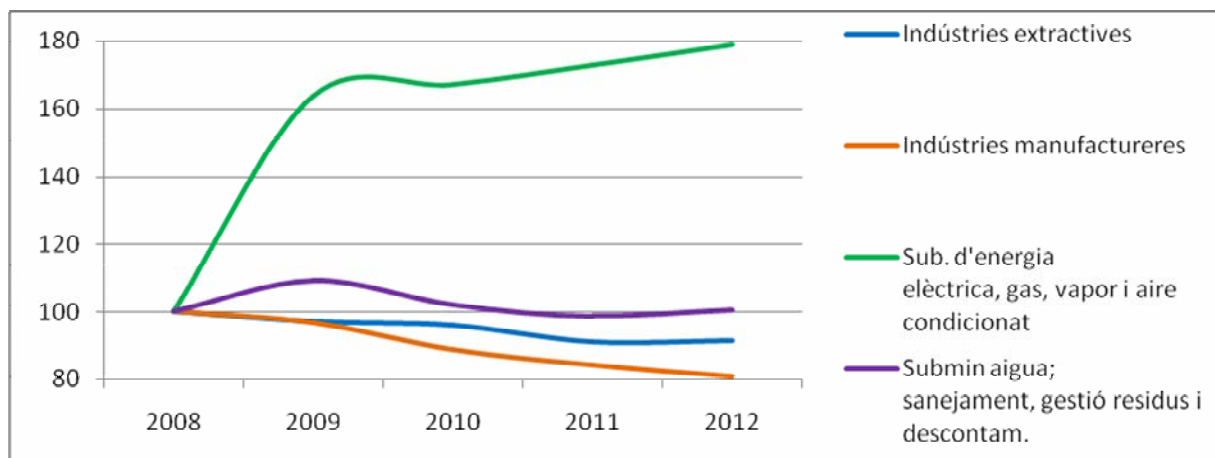
	2008	2009	2010	2011	2012	(1)Taxa acumulativa	Canvi	Var % 08-12
Catalunya	48.463	47.580	43.799	41.641	40.240	-4,54%	-8.223	-16,97%
Indústries extractives	264	256	253	240	241	-2,25%	-23	-8,71%
Indústries manufactureres	46.495	45.019	41.280	39.118	37.652	-5,14%	-8.843	-19,02%
Sub. d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	809	1.326	1.353	1.399	1.448	15,67%	639	78,99%
Submin aigua; sanejament, gestió residus i descontam.	895	979	913	884	899	0,11%	4	0,45%
Espanya	246.451	245.194	230.301	220.935	214.992	-3,36%	-31.459	-12,76%
Indústries extractives	2.974	2.916	2.827	2.743	2.677	-2,60%	-297	-9,99%
Indústries manufactureres	229.222	222.371	206.474	196.678	190.603	-4,51%	-38.619	-16,85%
Sub.d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	8.688	13.962	14.361	14.852	15.036	14,70%	6.348	73,07%
Submin aigua; sanejament, gestió residus i descontam.	5.567	5.945	6.639	6.662	6.676	4,65%	1.109	19,92%
Pes Catalunya / Espanya	19,66	19,41	19,02	18,85	18,72	-1,23%	-0,95	
Indústries extractives	8,88	8,78	8,95	8,75	9,00	0,35%	0,13	
Indústries manufactureres	20,28	20,24	19,99	19,89	19,75	-0,66%	-0,53	
Sub. d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	9,31	9,50	9,42	9,42	9,63	0,84%	0,32	
Submin aigua; sanejament, gestió residus i descontam.	16,08	16,47	13,75	13,27	13,47	-4,33%	-2,61	

(1) Taxa acumulativa 2008-2012.

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

Gràfic 3. Evolució del nombre d'empreses industrials a Catalunya per subsector d'activitat. Índex 2008=100

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

En relació al pes de cada subsector dins el total de la indústria destaca (taula 3 i gràfic 4):

- El pes de la indústria manufacturera és més elevat a Catalunya que a Espanya (93,6% i 88,7%, respectivament el 2012).
- Major augment de pes de les empreses de subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat a Espanya que a Catalunya (guany de 3,5 punts percentuals i de 1,9 punts percentuals, respectivament entre 2008 i 2012).

Taula 3. Estructura sectorial de les empreses industrials. 2008-2012

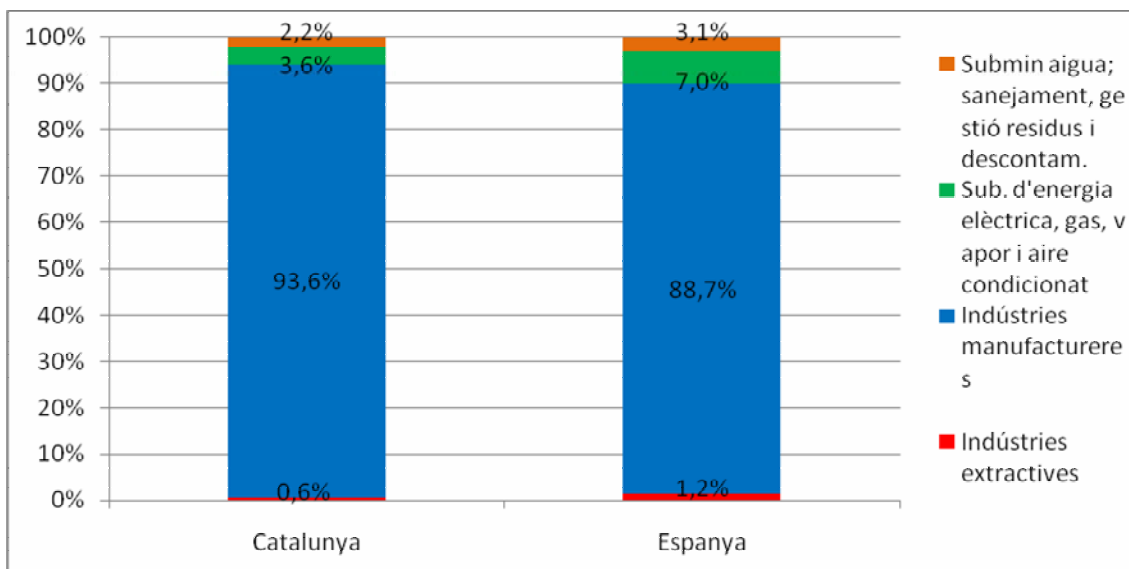
Pes sobre el total del nombre d'empreses industrials i canvi i diferència en punts percentuals.

	2008	2009	2010	2011	2012	Canvi 08-12
Catalunya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Indústries extractives	0,54	0,54	0,58	0,58	0,60	0,05
Indústries manufactureres	95,94	94,62	94,25	93,94	93,57	-2,37
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	1,67	2,79	3,09	3,36	3,60	1,93
Submin. aigua; sanejament, gestió de residus i descontaminació	1,85	2,06	2,08	2,12	2,23	0,39
Espanya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Indústries extractives	1,21	1,19	1,23	1,24	1,25	0,04
Indústries manufactureres	93,01	90,69	89,65	89,02	88,66	-4,35
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	3,53	5,69	6,24	6,72	6,99	3,47
Subministrament d'aigua; activitats sanejament, gestió de residus i descontaminació	2,26	2,42	2,88	3,02	3,11	0,85
Diferències Catalunya - Espanya	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Indústries extractives	-0,66	-0,65	-0,65	-0,67	-0,65	
Indústries manufactureres	2,93	3,93	4,59	4,92	4,91	
Subm. d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	-1,86	-2,91	-3,15	-3,36	-3,40	
Submin. aigua; sanejament, gestió de residus i descontaminació	-0,41	-0,37	-0,80	-0,89	-0,87	

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

Gràfic 4. Estructura d'empreses industrials per subsector d'activitat a Catalunya i Espanya. 2012

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

2.2 Sector de la construcció

La dinàmica del nombre d'unitats empresarials en relació als subsectors de la construcció presenta evolucions diferenciades tant a Catalunya com a Espanya. Destaca (taula 4 i gràfic 5):

- La reducció accelerada del nombre d'empreses de construcció d'immobles i de les activitats especialitzades tant a Catalunya com a Espanya (-30,9% i -27,7%, respectivament en el primer cas, i de -23,4% i de -24,8% en el segon cas).
- Augment del 6,7% a Catalunya i del 4,3% a Espanya del nombre d'empreses d'obres d'enginyeria civil, tot i que entre 2011 i 2012 es registra una caiguda en ambdós casos.
- El baix pes de les empreses catalanes sobre les espanyoles en el sector de les obres d'enginyeria civil (14,2%).

Taula 4. Empreses de la construcció per subsectors d'activitat. 2008-2012

Nombre d'empreses de la construcció, taxa de variació i pes

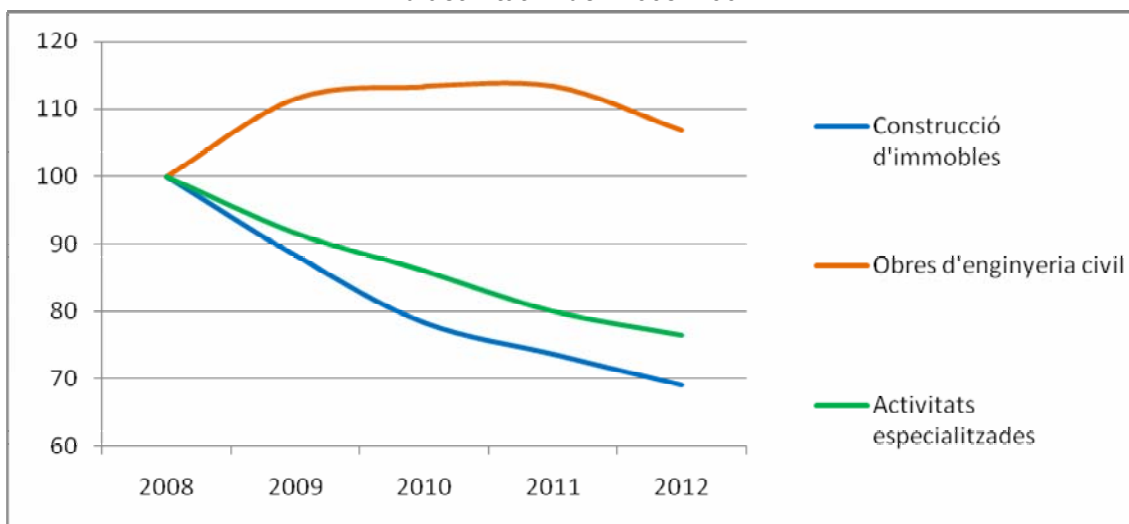
	2008	2009	2010	2011	2012	(1)Taxa acumulativa	Canvi	Var % 08-12
Catalunya	116.865	105.280	95.880	89.975	85.047	-7,64%	-31.818	-27,23%
Construcció d'immobles	68.980	60.911	54.079	50.824	47.645	-8,84%	-21.335	-30,93%
Obres d'enginyeria civil	2.432	2.712	2.754	2.754	2.596	1,64%	164	6,74%
Activitats especialitzades	45.453	41.657	39.047	36.397	34.806	-6,45%	-10.647	-23,42%
Espanya	622.096	557.110	510.243	487.224	462.402	-7,15%	-159.694	-25,67%
Construcció d'immobles	359.563	317.508	286.098	274.249	259.988	-7,79%	-99.575	-27,69%
Obres d'enginyeria civil	17.470	18.943	18.514	18.951	18.230	1,07%	760	4,35%
Activitats especialitzades	245.063	220.659	205.631	194.024	184.184	-6,89%	-60.879	-24,84%
Pes Catalunya / Espanya	18,79	18,90	18,79	18,47	18,39	-0,53%	-0,39	
Construcció d'immobles	19,18	19,18	18,90	18,53	18,33	-1,14%	-0,86	
Obres d'enginyeria civil	13,92	14,32	14,88	14,53	14,24	0,57%	0,32	
Activitats especialitzades	18,55	18,88	18,99	18,76	18,90	0,47%	0,35	

(1) Taxa acumulativa 2008-2012.

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

Gràfic 5. Evolució del nombre d'empreses constructores a Catalunya per subsector d'activitat. Índex 2008=100

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE

Pel que fa al pes de cada subsector dins el total del sector de la construcció destaca (taula 5 i gràfic 6):

- El pes de cada subsector és molt semblant a Catalunya i a Espanya.

- Major augment de pes de les empreses d'activitats especialitzades de la construcció i disminució més gran del pes de les empreses de la construcció d'immobles a Catalunya que a Espanya

Taula 5. Estructura sectorial de les empreses de la construcció. 2008-2012

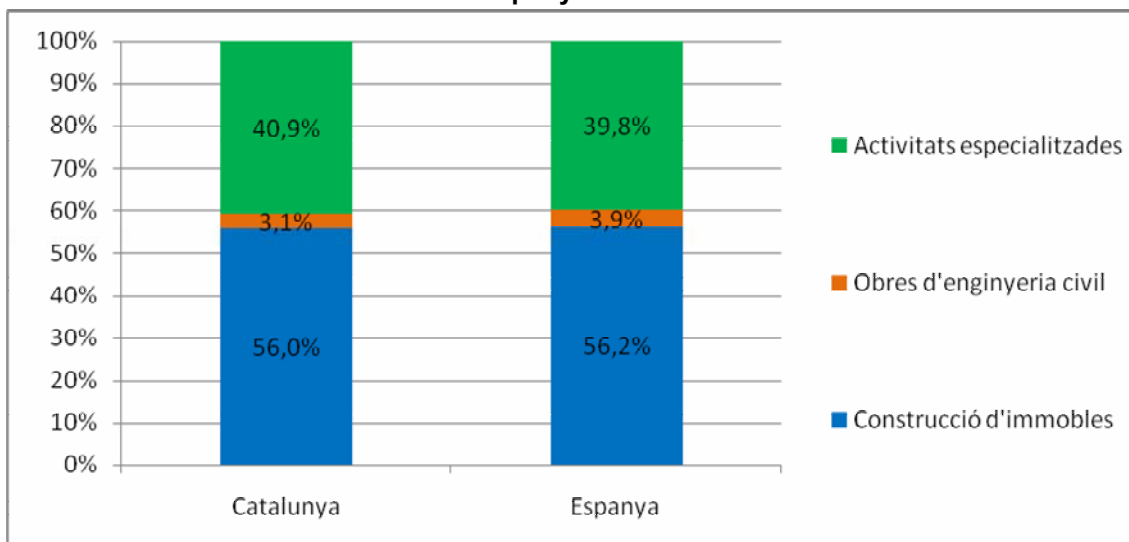
Pes sobre el total del nombre d'empreses de la construcció i canvi i diferència en punts percentuals.

	2008	2009	2010	2011	2012	Canvi 08-12
Catalunya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Construcció d'immobles	59,03	57,86	56,40	56,49	56,02	-3,00
Construcció d'obres d'enginyeria civil	2,08	2,58	2,87	3,06	3,05	0,97
Activitats especialitzades de la construcció	38,89	39,57	40,72	40,45	40,93	2,03
Espanya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Construcció d'immobles	57,80	56,99	56,07	56,29	56,23	-1,57
Construcció d'obres d'enginyeria civil	2,81	3,40	3,63	3,89	3,94	1,13
Activitats especialitzades de la construcció	39,39	39,61	40,30	39,82	39,83	0,44
Diferències Catalunya - Espanya	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Construcció d'immobles	1,23	0,86	0,33	0,20	-0,20	
Construcció d'obres d'enginyeria civil	-0,73	-0,82	-0,76	-0,83	-0,89	
Activitats especialitzades de la construcció	-0,50	-0,04	0,42	0,63	1,09	

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

Gràfic 6. Estructura d'empreses constructores per subsector d'activitat a Catalunya i Espanya. 2012

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE

2.3 Sector de serveis

La dinàmica del nombre d'unitats empresarials en relació als subsectors de serveis presenta evolucions contraposades tant a Catalunya com a Espanya. D'aquesta evolució en destaca (taula 6 i gràfic 7):

- Reducció accelerada del nombre d'empreses de transport i emmagatzematge i d'activitats professionals, científiques i tècniques tant a Catalunya com a Espanya (-11,2% i -11,3%, respectivament en el primer cas i, -9,1% i -8,2 en el segon).
- Disminució més gran del nombre d'empreses de comerç i reparacions al conjunt d'Espanya (-5,8%) que a Catalunya (-3,2%).
- Augment del nombre d'empreses de l'hostaleria a Catalunya (4,4%) i disminució al conjunt d'Espanya (-1,2%).
- Fort augment del nombre d'empreses d'activitats immobiliàries a Catalunya (18,2%) i en menor mesura al conjunt d'Espanya (9,1%).
- Augments del nombre d'empreses, per sobre el 10%, tant a Catalunya com a Espanya en els sectors de la informació i comunicacions, les activitats administratives i els serveis auxiliars, educació i activitats sanitàries i serveis socials.
- En relació al pes de les empreses catalanes sobre el conjunt d'Espanya, en totes les activitats se supera el 17% llevat de l'hostaleria (15,7%).
- Destaca l'elevat pes d'empreses catalanes sobre el total estatal en els sectors de la informació i comunicacions (22,5%), en les activitats immobiliàries (25,9%), i en les activitats sanitàries i de serveis socials (22,3%).
- Entre 2008 i 2012 destaquen els augments de pes de les empreses catalanes sobre les espanyoles en les activitats immobiliàries, en les activitats administratives i de serveis auxiliars, en l'hostaleria i en el comerç, i destaquen les pèrdues de pes en les activitats financeres i d'assegurances i en les activitats professionals, científiques i tècniques.

Taula 6. Empreses de serveis per subsectors d'activitat. 2008-2012

Nombre d'empreses de serveis, taxa de variació i pes

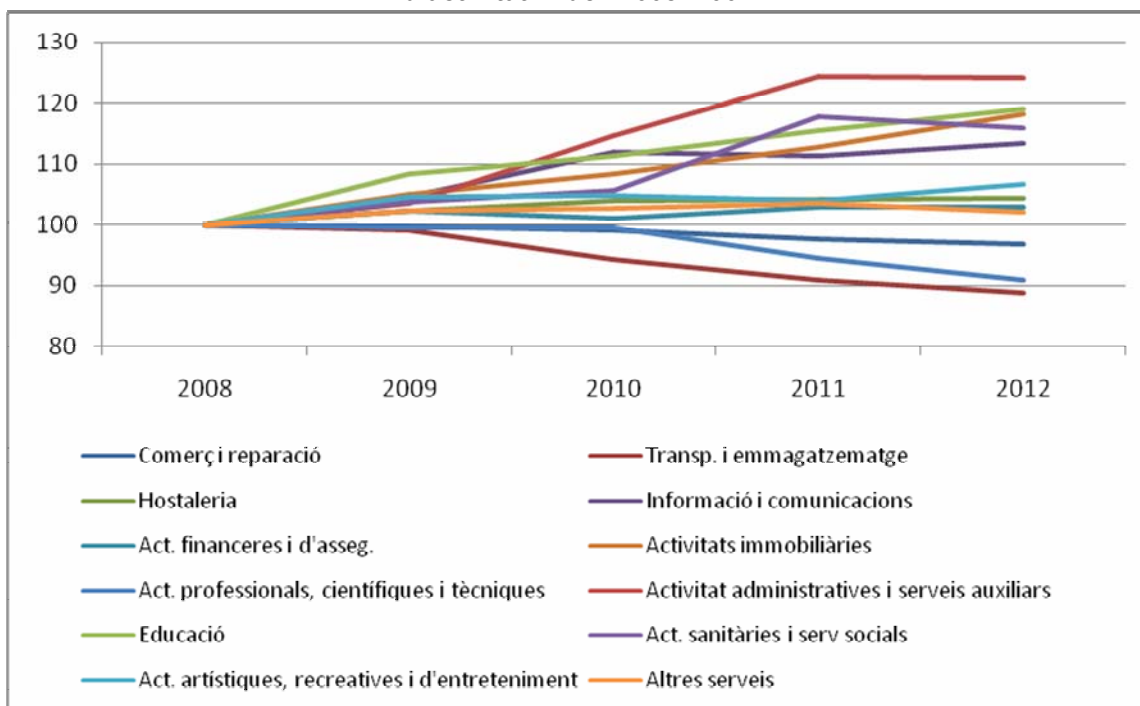
	2008	2009	2010	2011	2012	(1)Taxa acumulativa	Canvi	Var % 08-12
Catalunya	460.692	466.764	469.991	470.185	466.905	0,34%	6.213	1,35%
Comerç i reparació	137.438	137.214	136.252	134.241	133.035	-0,81%	-4.403	-3,20%
Transp. i emmagatzematge	47.346	46.881	44.647	43.042	42.038	-2,93%	-5.308	-11,21%
Hostaleria	43.120	44.051	44.859	44.910	45.004	1,07%	1.884	4,37%
Informació i comunicacions	10.777	11.266	12.052	11.994	12.232	3,22%	1.455	13,50%
Act. financeres i d'asseg.	12.001	12.275	12.126	12.348	12.346	0,71%	345	2,87%
Activitats immobiliàries	28.137	29.538	30.510	31.723	33.263	4,27%	5.126	18,22%
Act. professionals, científiques i tècniques	77.654	77.266	77.359	73.301	70.604	-2,35%	-7.050	-9,08%
Activitat administratives i serveis auxiliars	25.794	26.703	29.595	32.097	32.034	5,57%	6.240	24,19%
Educació	11.668	12.631	12.983	13.479	13.907	4,49%	2.239	19,19%
Act. sanitàries i serv socials	27.091	28.096	28.598	31.909	31.410	3,77%	4.319	15,94%
Act. artístiques, recreatives i d'entreteniment	12.235	12.804	12.832	12.720	13.050	1,63%	815	6,66%
Altres serveis	27.431	28.039	28.178	28.421	27.982	0,50%	551	2,01%
Espanya	2.553.692	2.553.526	2.550.719	2.542.417	2.522.223	-0,31%	-31.469	-1,23%
Comerç i reparació	821.075	809.290	796.815	782.194	773.657	-1,48%	-47.418	-5,78%
Trans. i emmagatzematge	239.326	234.798	223.827	217.064	212.343	-2,95%	-26.983	-11,27%
Hostaleria	289.218	290.676	289.614	287.434	285.813	-0,30%	-3.405	-1,18%
Informació i comunicacions	48.818	51.110	53.155	53.651	54.462	2,77%	5.644	11,56%
Act. financeres i d'asseg.	67.113	68.306	68.542	69.670	70.489	1,23%	3.376	5,03%
Activitats immobiliàries	117.627	119.673	120.855	123.741	128.386	2,21%	10.759	9,15%
Act. professionals, científiques i tècniques	413.092	409.641	407.495	391.623	379.056	-2,13%	-34.036	-8,24%
Activitats administratives i serveis auxiliars	137.067	137.654	152.767	162.328	161.008	4,11%	23.941	17,47%
Educació	68.570	72.729	74.922	77.088	80.486	4,09%	11.916	17,38%
Act sanitàries serv. socials	124.442	126.986	128.371	141.441	141.073	3,19%	16.631	13,36%
Act. artístiques, recreatives i d'entreteniment	70.551	72.836	72.677	73.194	74.848	1,49%	4.297	6,09%
Altres serveis	156.793	159.827	161.679	162.989	160.602	0,60%	3.809	2,43%
Pes Catalunya / Espanya	18,04	18,28	18,43	18,49	18,51	0,65%	0,47	2,61%
Comerç i reparació	16,74	16,95	17,10	17,16	17,20	0,68%	0,46	2,73%
Transport i emmagatzematge	19,78	19,97	19,95	19,83	19,80	0,02%	0,01	0,07%
Hostaleria	14,91	15,15	15,49	15,62	15,75	1,37%	0,84	5,61%
Informació i comunicacions	22,08	22,04	22,67	22,36	22,46	0,43%	0,38	1,74%
Act. financeres i d'asseg.	17,88	17,97	17,69	17,72	17,51	-0,52%	-0,37	-2,05%
Activitats immobiliàries	23,92	24,68	25,25	25,64	25,91	2,02%	1,99	8,31%
Activitats professionals, científiques i tècniques	18,80	18,86	18,98	18,72	18,63	-0,23%	-0,17	-0,91%
Activitats administratives i serveis auxiliars	18,82	19,40	19,37	19,77	19,90	1,40%	1,08	5,73%
Educació	17,02	17,37	17,33	17,49	17,28	0,38%	0,26	1,54%
Act. sanitàries, serv. socials	21,77	22,13	22,28	22,56	22,27	0,56%	0,50	2,27%
Act. artístiques, recreatives i d'entreteniment	17,34	17,58	17,66	17,38	17,44	0,13%	0,09	0,54%
Altres serveis	17,50	17,54	17,43	17,44	17,42	-0,10%	-0,07	-0,41%

(1) Taxa acumulativa 2008-2012.

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

Gràfic 7. Evolució del nombre d'empreses de serveis a Catalunya per subsector d'activitat. Índex 2008=100

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE

En relació al pes de cada subsector dins el total dels serveis destaca (taula 7 i gràfic 8):

- El pes de les activitats immobiliàries i de les activitat sanitàries i de serveis socials és més elevat a Catalunya que a Espanya, i el del comerç i reparacions i el de l'hostaleria és més baix a Catalunya que a Espanya.
- Augment de pes, tant a Catalunya com a Espanya, de les empreses d'activitats administratives i de serveis auxiliars i de les activitats sanitàries i de serveis socials i, la disminució del pes de les empreses del comerç i reparacions, de les activitats professionals, científiques i tècniques.
- Comparant l'evolució de l'estructura sectorial a Catalunya amb Espanya, destaca un major augment de pes de les empreses d'activitats immobiliàries i una disminució menor del pes de les empreses del comerç i reparacions.

Taula 7. Estructura sectorial de les empreses de serveis. 2008-2012

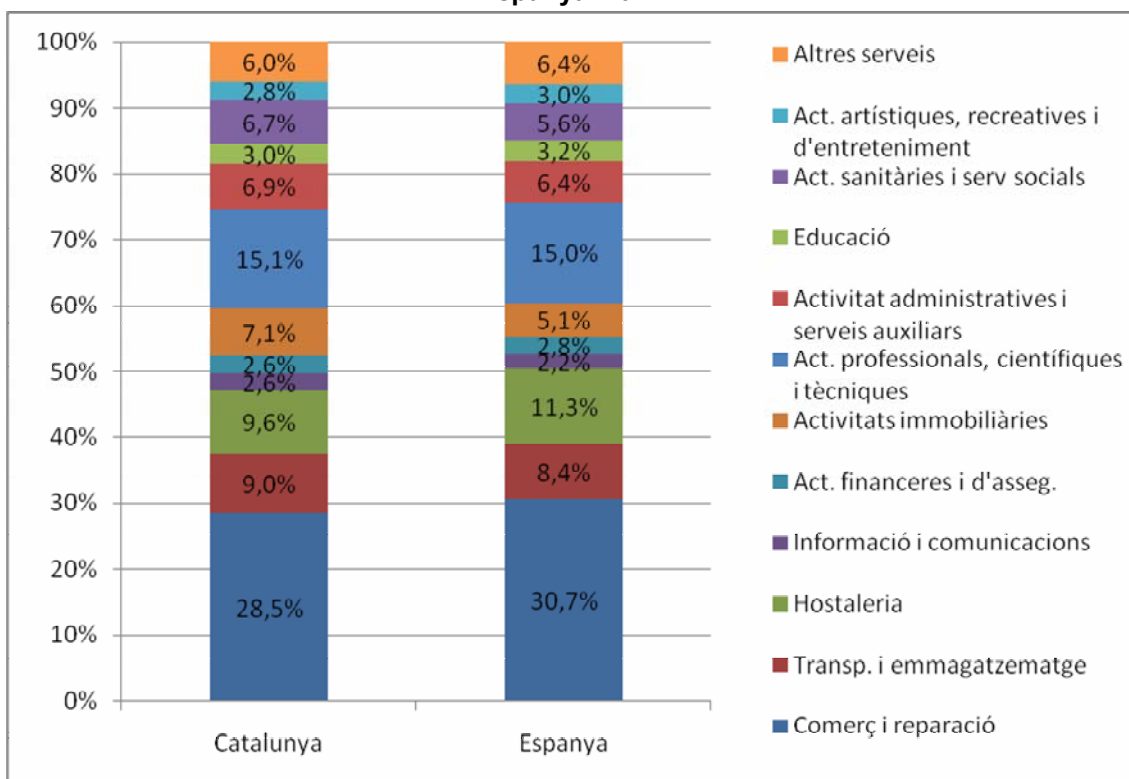
Pes sobre el total del nombre d'empreses de serveis i canvi i diferència en punts percentuals.

	2008	2009	2010	2011	2012	Canvi 08-12
Catalunya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Comerç i reparació	29,83	29,40	28,99	28,55	28,49	-1,34
Transport i emmagatzematge	10,28	10,04	9,50	9,15	9,00	-1,27
Hostaleria	9,36	9,44	9,54	9,55	9,64	0,28
Informació i comunicacions	2,34	2,41	2,56	2,55	2,62	0,28
Activitats financeres i d'assegurances	2,60	2,63	2,58	2,63	2,64	0,04
Activitats immobiliàries	6,11	6,33	6,49	6,75	7,12	1,02
Activitats professionals, científiques i tècniques	16,86	16,55	16,46	15,59	15,12	-1,73
Activitats administratives i serveis auxiliars	5,60	5,72	6,30	6,83	6,86	1,26
Educació	2,53	2,71	2,76	2,87	2,98	0,45
Activitats sanitàries i de serveis socials	5,88	6,02	6,08	6,79	6,73	0,85
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	2,66	2,74	2,73	2,71	2,80	0,14
Altres serveis	5,95	6,01	6,00	6,04	5,99	0,04
Espanya	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Comerç i reparació	32,15	31,69	31,24	30,77	30,67	-1,48
Transport i emmagatzematge	9,37	9,20	8,78	8,54	8,42	-0,95
Hostaleria	11,33	11,38	11,35	11,31	11,33	0,01
Informació i comunicacions	1,91	2,00	2,08	2,11	2,16	0,25
Activitats financeres i d'assegurances	2,63	2,67	2,69	2,74	2,79	0,17
Activitats immobiliàries	4,61	4,69	4,74	4,87	5,09	0,48
Activitats professionals, científiques i tècniques	16,18	16,04	15,98	15,40	15,03	-1,15
Activitats administratives i serveis auxiliars	5,37	5,39	5,99	6,38	6,38	1,02
Educació	2,69	2,85	2,94	3,03	3,19	0,51
Activitats sanitàries i de serveis socials	4,87	4,97	5,03	5,56	5,59	0,72
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	2,76	2,85	2,85	2,88	2,97	0,20
Altres serveis	6,14	6,26	6,34	6,41	6,37	0,23
Diferències Catalunya - Espanya	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Comerç i reparació	-2,32	-2,30	-2,25	-2,22	-2,18	
Transport i emmagatzematge	0,91	0,85	0,72	0,62	0,58	
Hostaleria	-1,97	-1,95	-1,81	-1,75	-1,69	
Informació i comunicacions	0,43	0,41	0,48	0,44	0,46	
Activitats financeres i d'assegurances	-0,02	-0,05	-0,11	-0,11	-0,15	
Activitats immobiliàries	1,50	1,64	1,75	1,88	2,03	
Activitats professionals, científiques i tècniques	0,68	0,51	0,48	0,19	0,09	
Activitats administratives i serveis auxiliars	0,23	0,33	0,31	0,44	0,48	
Educació	-0,15	-0,14	-0,17	-0,17	-0,21	
Activitats sanitàries i de serveis socials	1,01	1,05	1,05	1,22	1,13	
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	-0,11	-0,11	-0,12	-0,17	-0,17	
Altres serveis	-0,19	-0,25	-0,34	-0,37	-0,37	

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 1 de gener de l'any indicat.

Gràfic 8. Estructura d'empreses de serveis per subsector d'activitat a Catalunya i Espanya. 2012

Font: PIMEC a partir del Directorio Central de Empresas de l'INE

3 Resum

Pels tres sectors econòmics considerats s'observen dinàmiques diferenciades en funció dels subsectors que el conformen, trobant sempre algun cas que perd empreses i un altre que en veu augmentat el nombre.

A 2012 a Catalunya hi ha 592.192 empreses, de les quals 466.905 (el 78,8%) són del sector serveis. El segon sector en importància en nombre d'unitats empresarials és la construcció, amb 85.047 empreses, i finalment, el sector industrial en té 40.240.

En l'evolució 2008-2012 per sectors, els serveis segueixen augmentant en nombre d'empreses (1,3%) enfront de caigudes importants tant a la construcció (-27,2%) com a la indústria (-17,0%). Aquesta tònica és bastant similar al conjunt de l'Estat espanyol.

Les activitats subsectorials amb dinàmiques positives a Catalunya en el període considerat són les següents:

- en el sector industrial, el subsector energètic, que ha augmentat en 639 empreses
- en la construcció, les obres d'enginyeria civil, que han augmentat en 164 el nombre d'empreses
- en serveis, els d'activitat administratives i serveis auxiliars, educació i sanitat són els que han crescut més en nombre d'empreses.

Les activitats subsectorials amb dinàmiques negatives a Catalunya en el període considerat són les següents:

- en el sector industrial, les indústries manufactureres, que han vist reduir en 8.843 el seu nombre d'empreses
- la construcció d'immobles i les activitats especialitzades de la construcció han reduït en 21.335 i en 10.647, respectivament, el nombre d'empreses dedicades a aquestes activitats
- en els serveis, a comerç i reparació s'ha reduït en 4.403 el nombre d'empreses (-3,2%) i a transport i emmagatzematge, 5.308 (11,2%).

Pel que fa al pes relatiu sobre Espanya, Catalunya representa el 18,5% del teixit d'empreses, amb poques desviacions per grans sectors, perdent si de cas una mica de pes en la indústria i construcció, però augmentant-lo en els serveis. En aquest aspecte, en el sector industrial destaca el major pes relatiu de les indústries manufactureres, i en els serveis un major pes en activitats immobiliàries, informació i comunicacions, i en activitats sanitàries. En canvi, en indústries extractives i energètiques Catalunya té un pes relativament molt baix en el conjunt de l'Estat.

Annex1. Altres fonts: Anuari d'estadístiques del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

En analitzar l'evolució del nombre d'empreses per sectors d'activitat l'avantatge d'aquesta font enfront el Dirce és que 1) inclou també les empreses del sector agrari, 2) inclou el nombre de treballadors per a cadascun dels subsectors que detalla, i 3) les dades provenen de registre, a partir de l'afiliació d'empreses i treballadors. Els principals desavantatges són que no inclou les empreses sense assalariats, que canvis en els règims d'afiliació fan poc homogènies les sèries històriques i el poc nivell de desagregació de les dades a nivell de comunitat autònoma. Les dades fan referència a 31 de desembre de l'any especificat, per tant per comparar-les amb les del DIRCE, que presenta les dades amb referència 1 de gener de l'any detallat, cal tenir en compte, per exemple, que el que pel DIRCE és 2012, pel Ministerio és 2011 Taula A1).

En comparar les dades que facilita l'Anuari d'Estadístiques Laborals, descomptant les empreses del sector agrari, amb les dades d'empreses amb assalariats que facilita el Dirce, destaca:

- Hi ha una diferència d'entre 35.000 i 40.000 empreses amb assalariats a favor de DIRCE per Catalunya i d'entre 225.000 i 275.000 per Espanya.
- Pel que fa a la composició sectorial, el biaix relatiu amb més pes es dona a les empreses de la construcció, seguit de les empreses de serveis. El menor biaix correspon al sector industrial.
- En termes dinàmics, les diferències en les taxes de variació són molt petites. A Catalunya, la diferència més gran en les taxes de variació s'observa en el sector de la construcció. DIRCE recull una pèrdua major d'empreses d'aquest sector que l'Anuari laboral (-43,2% i -39,7%, respectivament). Per contra dona una pèrdua menor d'empreses de serveis (-5,0% i -7,5%, respectivament). Finalment, la pèrdua d'empreses en ambdues fonts d'empreses del sector industrial se situa en el -22%)

Taula A1. Empreses amb ocupats per sectors d'activitat. 2007-2012

Nombre d'empreses amb ocupats i taxa de variació

Anuari Estad. Laborals	2007	2008	2009	2010	2011	Canvi	Var % 07-11
Catalunya	260.028	246.493	233.079	232.097	226.890	-33.138	-12,74%
Agrari (1)	2.530	2.575	1.861	5.944	6.090	3.560	140,71%
Indústria	30.279	28.422	25.574	24.418	23.360	-6.919	-22,85%
Construcció	39.448	31.858	30.172	27.095	23.770	-15.678	-39,74%
Serveis	187.771	183.638	175.472	174.640	173.670	-14.101	-7,51%
Total sense agrari	257.498	243.918	231.218	226.153	220.800	-36.698	-14,25%
Dirce	2008	2009	2010	2011	2012	Canvi	Var % 08-12
Catalunya	298.116	282.910	269.981	259.232	256.366	-41.750	-14,00%
Indústria	32.455	30.954	28.511	26.437	25.133	-7.322	-22,56%
Construcció	55.175	44.649	38.990	35.060	31.322	-23.853	-43,23%
Serveis	210.486	207.307	202.480	197.735	199.911	-10.575	-5,02%
Anuari Estad. Laborals	2007	2008	2009	2010	2011	Canvi	Var % 07-11
Espanya	1.405.938	1.332.090	1.264.689	1.323.810	1.300.992	-104.946	-7,46%
Agrari (1)	13.170	13.164	8.901	92.607	100.533	87.363	663,35%
Indústria	145.817	138.285	128.082	122.476	117.555	-28.262	-19,38%
Construcció	225.894	182.402	167.605	152.263	133.495	-92.399	-40,90%
Serveis	1.021.057	998.239	960.101	956.464	949.409	-71.648	-7,02%
Total sense agrari	1.392.768	1.318.926	1.255.788	1.231.203	1.200.459	-192.309	-13,81%
Dirce	2008	2009	2010	2011	2012	Canvi	Var % 08-12
Espanya	1.667.865	1.588.360	1.517.258	1.455.255	1.434.630	-233.235	-13,98%
Indústria	164.177	157.909	148.360	138.463	132.397	-31.780	-19,36%
Construcció	311.613	256.563	228.040	208.584	186.768	-124.845	-40,06%
Serveis	1.192.075	1.173.888	1.140.858	1.108.208	1.115.465	-76.610	-6,43%

(1) A partir de 2010 inclou el règim del mar per compte aliè i l'agrari.

Font: PIMEC a partir de dades de l'Anuari laoral del Ministeri d'Ocupació i Seguretat socials i del Directori Central d'Empreses de l'INE.

Nota: Les dades fan referència a 31 de desembre en el cas de 'Anuari d'Estadístiques i a 1 de gener en el cas del Dirce.